

Tellige „VABA EESTLAST“!
Ainuke 2 korda nädalas ilmuv
välis-eestlaste ajaleht.

VABA EESTLANE

Canadian Publications
Mail Agreement No. 286427

ILMUB IGAL TEISPÄEVAL
JA NELJAPÄEVAL

Nr. 42 (4298) XLV aastakäik

Neljapäeval, 5. juunil 1997 — Thursday, June 5, 1997

Üksiknumbri hind \$1.25

TÄNANE EESTI. Tallinna Toomkirik Toompeal.
Foto: Tommy Tomson

Kodumaal tähistati kiriku juubelit

Eesti Evangeelne Luteriik Kirik kui vaba rahvakirik on saanud 80 - aastaseks. Selle tähtpäeva puhul peeti Tallinnas kirikupäeva, ühiskongverentsil said kokku kodu- ja välis-eesti õpetajad, seati üles kaks kunstnäitust ja laste joonistuste näitus, toimus uute koraalide kirjutamise võistlus, trükivalgust nägi EELK-d tutvustav raamat, valmis sai rinnamärk.

Juubeliüritustel Eestis viibisid E.E.L.K. peapiiskop Udo Peter-
soo ja mitmed välis-eesti vaimulikud ning kiriku ilnikud. EELK 80. aastapäev juhatab sisse tähtpäevade rea Eesti Vabariigi 80. aastapäevani veebruaris 1998.

1917.a. 31. mail ja 1. juunil toimus Tartus Treffneri Gümnaasiumi saalis Esimene Eesti Kirikukongress, sündmus, millega pandi alus Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kiriku kui vaba rahvakiriku tekkele. Võõra ülemõimu alt vabanemise ja oma elu avalduste kaitsmise tahe tõi Tartusse kokku üle 300 delegaati. Kirikukongress, mis oli esimene eesti koguduste esindajate koosolek, oli ühtlasi ka esimene eestlaste esindajate ülemaaline kongress Eesti ajaloo.

Kirikupäev

Kiriku aastapäeva kõige rahvarohkem üritus oli reedel, 30. mail toimunud kirikupäev. Kuna sel aastal on Eestis kõikides

kogudustes toimunud valimised, pidas konsistoorium vajalikuks valitud koguduste nõukogude liikmed kokku kutsuda ja anda neile ülevaade kiriku ajaloost, käesolevast ajast ja tuleviku suundadest. EELK-l on kodumaal 12 praostkonda, igast oodati kirikupäevale umbes sadat osavõtjat. Et selline suur hulk rahvast ära mahutada, otsustati kirikupäev pidada Tallinna Kaarli kirikus. Kirikupäev algas reede hommikul kell 10.00 piduliku jumalateenitusega.

Rahvas hakkas saabuma juba varsti peale üheksat. Tuldi suurte busside ja väikeste autodega. Peaaegu Tallinna südames asuva Kaarli Kiriku ümbruses on tavalisel tööpäeval raske parkimiskohta leida ja kui leiadki, siis pead selle eest päris palju maksma. Kirikupäevale tulijate

olid linnavõimud reserveerinud Kaarli puistee-äärse parkla ja sinna vastavate kleebitelgide akendel sõidukid rivistussidki. Inimesi vooris katkematu kiriku poole. Jumalateenistusest tegi otsusekande ka Eesti TV.

Kiriku 80. aastapäeva jumalateenistusel teenis kokku 19 vaimulikku, nende hulgas peapiiskopid Udo Petersoo ja Jaan Kiivit. (Järg lk. 9)

Toetati Vabaduse monumendi rajamist

EESTI — Riigikogu võitis üksmeelselt vastu toetusavalduse Vabaduse monumendi rajamise kohta Tallinnasse, Vabaduse väljakule.

Väljendati ka valmisolekut aidata kaasa rahaliselt mälestusmärgi püstitamist riigieelarvest.

Teatavasti tegi sadakond Eesti kultuuri- ja ühiskonnategelast hiljutit avaliku pöördumise valitussele, Riigikogule ja Eesti üldsusele taolise monumendi tarvilikkusest. Ka meie lühis ilmus sellekohane arutelu.

Nüüdseks on kultuuriministerium avanud Vabaduse monumendi rajamiseks sihtarve Ühis pangas, kuhu soovijad saavad teha annetusi.

Monumendiga tahetakse valmis saada EV 80. aastapäevaks. TOK

Tollid toiduainetele

EESTI — Põllumajandusminister A. Variku arvates vajab Eesti kaitsetolle sealiha, teraviljal, jahutoodetele ja teistele toiduainetele.

Riigikogus esinenud Varik ütles, et tollitariifid tuleks kehtestada selliselt, et nende mõju oleks Eesti majandusele kõige kasulikum ja et nad loodsid stabiilsuse aluse majanduskasvaks. (TOK)

Kanada üldvalimistel edukad liberaalid

Kanada peaminister Jean Chretieni poolt juhitava Liberaalse Partei õnnestus säilitada 2. juunil toimunud parlamendivalimiste tulemusena napp ülekaal.

301-st parlamendikohast saavutati 155 kohta. Senises 295-kohalises Esindajatekojas kuulus liberaalidele 174 saadikukohta.

Kõige rohkem häälid koguti Ontarios, kus tuldi võitjaks 101-s valimisingkonnas 103-st. Teisele kohale tõusis opositsiooniparteina

Reformipartei 60 võidetud kohaga, milline sai suurima toetuse Albertas ja Briti Columbias.

Bloc Quebecois, senine opositsioonipartei võitis vaid 44 mandaati 75-st. Seni kuulus Blocile 54 saadikukohta.

Edu saatis valimistel ka Konservatiivset Partei — kümnekordistati oma kohtade arvu parlamendis (2-lt kohale 20-le). Konservatiivid olid edukad Atlanti äärsetes provintsidest ja Quebecis.

Valimistel kaotasid oma kohad kaitseminister Doug Young ja tervishojuminister David Dingwall. Liberaalid said kokku 38,5% valijate häältest. Reformipartei ja konservatiivid mõlemad aga 19%. Häälletamas käis 67% hääleõiguslikest valijatest. (CP/EP).

Eesti Panga

valuutakursid

3. juunil olid järgmised:

Kanada dollar (CAD)	...10.04
Austraalia dollar (AUD)	...10.47
Saksa mark (DEM)	...8.00
Soome mark (FIM)	...2.66
Suurbritannia naelsterling (GBP)	...22.58
Rootsi kroon (SEK)	...1.77
USA dollar (USD)	...13.82

Ilm
Eestis

Viimased päevad pole meid siin Ontarios eriti rõõmstanud päikesepaistega; ka sooja on tavapärasest vähem. Sama võib täheldada Eestis, kus viimastel päevadel on vihma, vahelduvat pilvisust ja tuult. Seetõttu on ilmi jahedam kui eelmisel nädalavahetusel.

Käesoleval nädalal jõuab kohale uus sajuala, võib esineda ka paiguti nõrka öökülma. Tuulekiirus jääb eelolevatel päevadel 5–10 m/s-ks. Õhutemperatuur oodatakse päeval 13–17 kraadi, öösel keskmiselt 5–10 kraadi. Nii peaksid kodumaale sõitjad kaasa võtma kindlasti vihmamantli ja sooja kampsuni.

14. JUUNI 1941.A. KÜÜDITAMISE 56. AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS

neljapäeval, 12. juunil, algusega kell 19.30

E.E.L.K. VANA-ANDRESE PEAPISKOPLIK KOGUDUS

383 Jarvis St., Toronto (Carlton & Jarvis)

TORONTO EESTI MEESKOOR

• EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS • BALTI LIIT KANADAS •
EESTI EV. LUTERIUSU KIRIK

E.E.L.K. TORONTO VANA-ANDRESE KIRIKUS

383 Jarvis Street

15. juunil k.a. kell 3 p.l.

PEAPISKOPLIK JUMALATEENISTUS

tähistades E.E.L.K. 80 a. asutamise juubelit

Laulab E.E.L.K. Toronto Peetri ja Vana-Andrese koguduste ühendsegakoor
Rosemarie Lindau ja Asta Ballstadi juhatusel.

KÕIK ON TERETULNUD!

Trivimi Velliste 50

Eesti Vabariigi suursaadik Ühendatud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO) juures, Trivimi Velliste tähistas 4. mail 50-dat sünnipäeva. Ta on sündinud ja üles kasvanud Tartus, kus omandas alg- ja keskkoolide Tartu I keskkoolis (tollane Treffneri gümnaasium).

Trivimi Velliste jätkas õpinguid Tartu Ülikoolis romaani ja germaani filoloogias. Ülikooli lõpetamise järel 1971 töötas lühikest aega tõlkijana ja korrektorina kirjastuses „Valgus“. Seal kutsuti ta Kirjastuskomitee juurde raamatunäituste korraldamisele, kus ta omandas ka esimesi kogemusi rahvusvahelises suhtlemises. Pärast nelja aastat sel alal tegutsemist siirdus ta toimetustööle ajalehe „Sirp ja Vasar“ juurde, kus töötas järgmised kaksteist aastat.

Järjest tõsisemaks muutuvate rahvuse säilimise ja ähvardava rahvusliku pärandi kadumise taustal tekkis 1980-ndatel aastatel vestlusgrupp „Tõru“, kes hakkas tegutsema muinsuskaitse ning rahvusliku iseteadvuse tõstmise probleemidega. Edukama ja laimautluslikuma tegevuse läbiviimiseks kasvas välja „Tõrust“ Eesti Muinsuskaitse Selts (EMS), mille asutamine sündis 12. det. 1988.

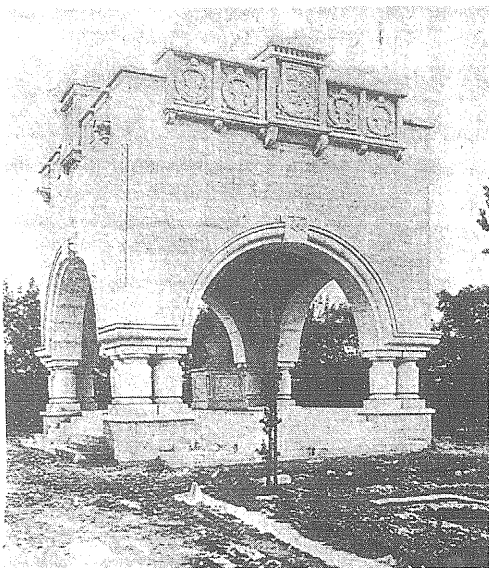
„Tõru“ sõnakam ja aktiivsem liige, Trivimi Velliste valiti uue organisatsiooni esimeseks esimehena. Agara organiseerimise tulemusena oli EMS-i esimese tegevusaasta lõpul juba üle 10 000 liikme. Seltsi osakondade moodustamisel ja rakendamisel ning rahvusliku eneseteadvuse õhutamisel taastati sadu Vabadussõja mälestussambaid ja -märke ning korratati kalmituid.

Muinsuskaitse tegevusse tõmmati kaasa ka väliseestlasi. Trivimi Velliste külastas Torontot 1988.a., mil esines siin ettekandega 24. sept. Sanford Flemingi auditooriumis, kus teda tervitati ka Toronto eesti ühiskonna poolt. Ta on pidanud väliseestlaste kooledestlatega võrdväärseid ja on hinnanud nende teened vabadussõjale Eestis. Sellekohastest seisukohadest ja mõtetest on ta kirjutanud „Muinsuskaitse Seltsi Sõnumid“ nr. 3 („Perioodika“ kirjastus, nov. 1988).

Jõudnud Kanadas tagasi kodumaale, toimus tema organiseerimisel 13. oktoobril Tallinna Linnahallis Eesti Muinsuskaitse Seltsi rahvuslik suurüritus „Eesti maa ja eesti keel“, mis oli sissejuhatus Eestile keele nädalale. Täiskõlitud Linnahallis toimunud koosoleku sõnavõttu lõpetades kinnitas Velliste iseseisvuse lootust kuulsaks saanud prohvetlike sõnadega: „... me võidame niikuinii!“

Tegevus vabariigi taastamise huvides intensiivistus 1990. aastast, kui temast kujunes Eesti Kongressi mõtte üks peamisi algatajaid ja elluviijaid. Ta valiti Kongressil moodustatud Eesti Komitee asesimeheks ning selle välisloimekonna esimeheks.

Vabariigi heaolu eest võitlejate parteiisel jagunemisel valis Trivimi Velliste kristlik-demo-

Mälestusehis Vabadussõja kangelastele. Avati Tallinnas 21. okt. 1928.

Vabadusmonumendist

Oleme astunud Eesti Vabariigi 80-ndasse aastasse. Kuidas aasta pärast riigi sünnipäeva tähistatakse?

Leian, et oleks huvitav meelde tuletada, mida kavandati vabariigi 25. sünnipäevaks 60 aastat tagasi.

Pärast Vabadussõja lõppu asus rahvas organiseerima langenud kangelaste mälestuse jäädvustamist ja eesmärgiks oli püstitada riiklik mälestusmonument Tallinnas.

Põhitähelepanu oli algul siiski kohalike mälestusmärkide püstitamisel ning esimesed aasambad avati Kuusalus ja Narvas juba 1921. aastal, Pärnus ja Pärnu-Jaagupis 1922. Iseiseseisvusaastate jooksul avati üle 150 Vabadussõja mälestusmärgi.

27. mail 1936. aastal andis riigivanem dekreedina Vabadussõja üleriikliku mälestusmonumendi püstitamise seaduse, „et tähistada praeguste ja tulevaste põlvetele Eesti Vabadussõda kui kõige kangelaslikumat ajajärku eesti rahva ajaloo, et avaldada kõige sügavamalt austust Vabadussõja juhtidele ja võitlejatele, eriti neile, kes langesid võitlusväljadel, ja et jäädavalt püsiks mälestus iseseisvuse võitluse aegadeks.“

Vabadusmonumendi seadus

Riigivolikogu I koosseisu II istungjärgu 26. koosolekul 9. novembril 1938. aastal võeti vastu Vabadussõja üleriikliku mälestusmonumendi püstitamise ja korraldamise seadus. Otsustati püstitada Vabadusmonument Tallinna Vabadusväljakule Harjumäe äärde vabariigi 25. sünnipäevaks 1943. aastal. Monument pidi sümboliseerima meie riigi iseseisvuse sündi ja kujunema rahva vabaduse mälestusmärgiks.

Sõna võtsid siis selles küsimuses Ants Piip, Ernst Peterson-Särgava, Jaan Tõnisson ja teisedki. Eriarvamus tekitas asukoha küsimus.

1940. aastal väärns nõukogude okupatsioon selle ettevõtmise.

Lätlastel on Riias Vabadusmonument

Meie lõunanaabrid lätlased aga, kelle vabastamisele Vabadussõjas aitas kaasa ka Eesti võitlusk sõja-

vägi, püstitasid Riiga Vabadusmonumendi juba 1935. aastal ja see on püsinud läbi aastakümnete tänaseni.

Mälestusehis Tallinnas sõjaväekalmistul

Riias asub ka mõjuvalt välja ehitatud kangelaskalmistu. Meilgi oli ja on Tallinnas sõjaväekalmistu, mida ehtis professor Edgar Kuusiku loodud mälestusehis. See avati 21. oktoobril 1928. aastal. Mälestusehise avamise ütlus riigivanema esindaja August Kerem: „Olgu see mälestuseks, auks ja tänuks langenutele meie vabaduse eest, olgu ta kohaks, kus võime austada kõiki Vabadussõjas langenud kangelasi!“

Mälestusehis oli sisuliselt Eesti tundmatu sõduri haud, kuhu ka välisriikide esindajad ja sõjaväe delegatsioonid asetasiid pärja, avaldasid austust eesti sõjamehele. Praegu toimuvad sedalaadi tseremooniat reaalkooli juures, Vabadussõjas langenud koolilõplaste ja õpetajate mälestussamba ees, sest muud kohta pole.

Sõjaväekalmistut on asunud taastama ja väljakaevatud on mälestusehise vundament. Tahaks loota, et järgneb ka mälestusehise taastamine, mis oleks jūkohane valmis ehitada vabariigi 80. aastapäevaks.

Vabadusmonument Vabadusväljakule

Vabadusmonumendi võiks püstitada edaspidi, vastavalt majanduslikele võimalustele. Vabadusväljaku lõplikul väljakujundamisel tuleks arvestada ka vabadusmonumendi võimaliku asukohaga. E. H. PINKA (PM)

▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲

ONE TWO TREE

▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲

FOREST ▲

KÕIK VAJALIK TEIE PUUDE HOOLDAMISEKS
Teeme ka iluaedade planeerimist
(Tasuta hindamine) Heliistage:
ANDRUS KORESAAR toll-free 1-888-FIX TREE (349-8733)

HELSINKI

NON-STOP from Vancouver MD-11 Wide body Comfort from \$1245

Kids 2-11 \$1195 Business Class Seats \$300 Extra
Departure 01 July Rtn. 22 July (3 wks.) \$1345
Departure 01 July Rtn. 5 Aug. (5 wks.) \$1345
Departure 22 July Rtn. 5 Aug (2 wks) \$1245

Good Connection Flights and Tours to SCANDINAVIA, BALTICS & RUSSIA
Cancellation insurance optional, tax not incl.
Subject to government approval

LIMITED SPACE

From: Helsinki 4300, Fim

LOMA TRAVEL

3501 East Hastings St.
Vancouver 294-3261
Toll Free B.C. 1-800-665-9899
Since 1980
BC Reg. E836-3

"The Scandinavian Connection"

LOMACHARTER

PAKKIDE SAATMINE EESTISSE
Juunikuu saadetiste vastuvõtt algab 26. mail
Tel. 905-832-2238
Henry Ossso

OSSO & OSSO EXPORT-IMPORT CO.

Trivimi Velliste

kraatliku suuna. Ta kuulus Põhiseaduslikku assambleesse 1991–92 ning valiti 1992.a. esimese sõjajärgse Eesti Vabariigi riigikogu liikmeks. Valitsuse moodustamisel kutsuti ta välisministri kohale ja asus ei millestki arendama välisuheteid, looma välisesindusi ja nõutama vabariigile tunnustust. Ta täitis neid ülesandeid 1992. aastast 1994. aastani, mil nimetati Eesti alaliseks esindajaks ÜRO juures New Yorgis, kus ta on jätkanud Eesti tutvustamist ja õiguste kaitmist.

Tugeva rahvusliku ideoloogia pinnal tekkinud tihedate isiklike sidemete tõttu Üliõpilasselts Liivika liikmetega, kes surveasutail olid valkselt pörandal ad edasi tegutsenud, koos käinud ja uusi liikmeid värvanud, ühines Velliste Seltsiga seltsimekümnenadate aastate lõpul.

Väliseestlased ja Üliõpilasselts Liivika kaaslased soovivad Trivimi Vellistele jätkuvat energiat ja osavust Eesti riigi ning rahva huvide eest seisimisel ülemaailmsel foorumil.

L. KOOBAS

Arvi Siig tunnustuse vääriliseks

EESTI — Ühendriikide Põhja-Karolina osariigi biograafiainstituut valis Eesti luuletaja Arvi Siia aasta inimeseks.

58-aastane Siig on kirjutanud publitsistliku rõhuasetusega lüürikat ja poeeme ning eesindanud uumat vene luulet.

Arvi Siia tuntumad luulekogud on „Reporter värsikaameraga“, „Vaikuse tähtkuj“, „Püha argipäev“, „Jah“, ning „Valguse nimi“. (TOK)

Lumepallid kosmosest

WASHINGTON (29.5) — NASA polarsatelliidid saabunud andmete kohaselt saabub Maa atmosfääri ülahiiki pideva joana „kosmiline lumepalle“, mis lagunevad ja varustavad ookeanide veega, toites nii elu planeedil.

Esmakordselt esitas selle teooria Iowa ülikooli teadlane Louis Frank enam kui 10.a. tagasi. Nüüd leidis teooria kinnituse. Lumepallid kujutavad endast tegelikult 10–12 meetrise läbimõõduga komeete, mis lagunevad 1000–20 000 km kõrgusel atmosfääris. Seal nad aurustuvad päikese mõjul ja muutuvad edasi pilvedeks. (NT/EP)

KÕIKIDEKS
INSURANCE KINDLUSTUSKES

H. LATER & CO.
Ltd.
INSURANCE BROKERS
101 Duncan Mill Rd.
Suite 300
Don Mills, Ontario
(401 ja Leslie)
Telefon (416) 445-4451
Fax (416) 445-5133

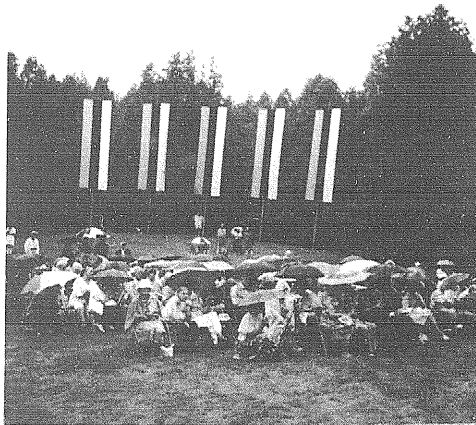
Travel Centre Scandinavian Travel Centre
(Division of Forestgreen Travel Inc.)
Finnair'i suvelennud 1997

Torontost Tallinna

1. juunist—25. juunini	\$1.129 täiskasvanu
6. aug.—6. sept.	\$ 675 laps alla 12 a.
26. juunist 05. aug.	\$1.295 täiskasvanu
	\$ 945 laps alla 12 a.

Eritised lennuhinnad Vancouverist ja Calgaryst Tallinna
Lähemaks infoks helistage
Eastern Canada
Tel. (416) 483-0555 1-800-263-7454 Fax (416) 440-4179
Eestikeelseks asjaajamiseks rääkige **ILMEGA**
191 Eglinton Ave. E., Toronto, Ontario M4P 1K1
Western Canada
Tel. (604) 736-8300 1-800-667-4033 Fax (604) 736-8311
1275 W 6th Avenue, Vancouver, B.C. V6H 1A6

Eelmise aasta Suvihari. Pidustuse algul sadanud vihm ei rikkunud peoliste meeleolu.
Foto: Toivo Ok

Seedriuru radadelt

Seedriuru igakevadised talgud edenevad väga ladusalt. Supeljärv on puhastatud ja allika-veed sinna juhitud. Järve täitmine nõuab aga veel kolm nädalat. Seedriuru haljasaladel on traktor-murunõutajad hoolega ametis.

Oli ju tänavu väga hiline kevad, aga muru kasvab siiski väga kiiresti. Kevadised paduvihmad soodustavad eriti muru kasvamist. „Emajõe!“ näidendi proovid toimuvad juba vabaõhulaval. Need on kaheksatunnilised tööpäevad näitlejatele igal laupäeval ja pühapäeval. Dekoratsioonide viimistlemine ja värvimine on käsil. Ja see meie kuulus Kivisild üle Emajõe seisab väga uhkelt lavadekoratsioonide tagapöhlal. Kivisild on meie mälestustes püsiv, olgugi et teda meil enam ei ole.

Talgulised ja näitlejad Seedriurul on kõik noored. Enamuses, kes Suvetikodust kunagi olnud. Üksikuid aastakümneid talgutel käinud veteranid on alati kohal. Aastad ei tähenda, olgugi et samm kõndimisel pisut lühemaks jäänud.

Seedriuru alalised elanikud töötavad ka nädala keskel. On ju ilusa ilmaga tore looduse ilu nautida ning tervist parandada. Aga mootorsaaigide terav vingumine hirmutab naabrite koerad majadesse. Kõik Seedriuru noored ja

vanad asjaosalised loodavad oma töödega 28-daks juuniks toime tulla. See on aastakümneid olnud meile pidupäev ja meie ootame külalisi ja vanu sõpru Suvihari peole.

Tere tulemast Suvihari 97-le!

ENE

Leiti osakene

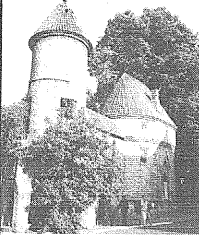
Merevaigutoast (IF/EP)

MOSKVA (15.5) — Vene-Saksa ekspertidest koosnev komisjon kinnitas Saksamaal leitud merevaigumosaaligi ehtsuse ning tõestas, et see pärineb kuulsast Merevaigutoast.

Kõnealune fragment leiti ühest Potsdami kodust. Omanik väidab, et tema isa olevat selle kaasa toonud II maailmasõja ajal Katariina lossist Tsarskoje Selo'st. Isa oli saatnud mosaaligi käsipakiga Saksamaale ja seni ajani olevat see nende kodus seinal ripunud.

Merevaigutuba kujutab endast merevaigust valmistatud piltide, paneelide, konsolide jm. kogu, millele tsaar Peeter I sai 18. saj. algul kingituseks keiser Friedrich I-lt. Merevaigutuba kujundas ühtseks ansambliks arhitekt Rastrelli. Saksaslased viisid kogu Merevaigutua minema ja eksponeerisid seda Königsbergis, kust see aga sõja ajal kadus. Praeguseks on Merevaigutua taastatud umbes pool.

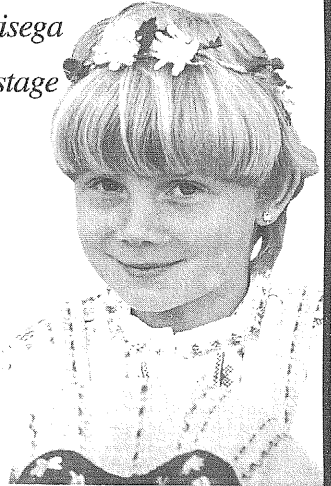
Don't you miss From \$995 Estonia?

Lennake Torontost Helsinki kaudu Tallinna, Eesti pealinna. Kondige munakivisillutisega tänavail, külastage

Toompead — ja igale poole, kuhu eales lähete, tunnete keskaegset atmosfääri

13. ja 14. sajandist. Ja sellise hinnaga, miks mitte minna? Helistage kohe!

GATEWAY TO THE WORLD

Norvista

NON-STOP TORONTO - HELSINKI FLIGHTS OPERATE ON WEDNESDAYS AND SATURDAYS BETWEEN THE PERIOD OF MAY 17 AND SEPTEMBER 6, 1997. Finnair flights from Toronto with Air Canada connections from Montreal and Ottawa. PLEASE CALL US FOR YOUR COPY OF THE NORVISTA SUMMER BROCHURE! Finnair is a partner in Aeroplane! Some restrictions do apply. Applicable airport taxes not included. Children's fares available.

Contact your travel agent or call Norvista Tours at
416•222•0203 or 1•800•461•8651

Informatsiooniks helistage alljärgnevatele reisibüroodele

Goliger's Travel
SINCE 1955

OPERATED BY ORAV TRAVEL INC.,
5650 YONGE STREET (at Finch)
NORTH YORK, ONTARIO M2M 4G3

Tel. (416) 221-3113, Fax (416) 221-4885
Toll-free 1-800-361-9487

Woodside Square Mall
1571 Sandhurst Circle
Scarborough, ON M1V 1V2

e-mail: intra.woodside@sympatico.ca

Küsize Miriam Isberg, Anita Paju või Katrin Roop

Tel. (416) 298-2160
Toll-Free 1-800-263-2721
Fax (416) 298-8182

Loma Travel Ltd.

3501 East Hastings Street, Vancouver, B.C. Canada V5K 2A8
Telephone: (604) 294-3261 / Fax: (604) 294-3263
Toll Free: 1-800-665-9899

Bailey Johnsonist kiirem

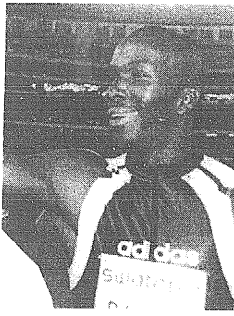
1. juunil toimus Toronto Sky Dome'is kauaoodatud võistlus maailma kahe kiirema mehe — kanadalase Donovan Bailey ja ameeriklase Michael Johnsoni vahel.

Oodatud-loodetud põnevus ja tasavägine rebimine jäi aga ära, kuna Johnson katkestas võistluse vigastuse tõttu.

Duell toimus 150 m pikkusel jooksurajal. Bailey sai hea stardi ja läks kohe juhtima, andmata Johnsonile võimalust end koguda. 100 m kohal näitas kell rivaalide aegasid 10,24 ja 10,63 sek. Kurvist väljudes haaras kahekordne olümpia võitja vasakust jalast ja jäi, valurünnas ära, ootamatult seisma. Üksinda rajale jäänud Bailey ületas ligi 30.000 pealtvaataja suureks rõõmuks finišijoonet võitjana. Ta ajaks mõndeti 14,99 sek.

Donovan Bailey andis hiljem intervjuu, milles nimetas Johnsonit argpüksiks ja hiljem ütles, et Johnson pidi teadma, et temast lihtsalt astukase üle. Johnson aga väitis, et tal oli jalas tugev kramp. Bailey lisas veel mitmeid, mitte eriti härrasmehelikke kommentaare Johnsoni aadressil. Johnson pidi leppima 500.000-dollarise esimestasuga, Bailey aga sai sellele lisaks veel miljon dollarit oma võidu eest.

Samas toimus ka neli muud kahevõistlust: 100 m tõkkejooksus alistus vene päritoluga rootslanna Lidumilla Enqvist (12,82 sek) ja maailmalanna Michelle Freemani (12,96 sek); naiste kaugushüppes osutus võitjaks sakslanna Heike Drechler ameeriklanna Jackie Joyner-Kersey vastu (6,82 m ja 6,79 m); meeste kõrgushüppes alistus ameeriklane Charles Austin

Bailey võiduajaks mõndeti 14,99.

rootslase Patrik Sjöbergi tulemusega 2.30 m ning teivashüppes oli LAV'i sportlane Okkert Brits edukam ameeriklasest Lawrence Johnsonist (5,9 m ja 5,75 m).

Järgmisel päeval vabandas Donovan Bailey, öeldes: „Ma vabandan oma sõnade pärast, need on nagu must märk, millest tahaksin kindlasti vabaneda. Mul on kahju, et laskusin nii madalale.“

(S/EP)

- **Saksamaalt tiptulemusi.** Rehlingenis keelanee L. Rotich jooksis 1500 m rahvusrekordiks 3.30,41 ja Taaniit esindav W. Kipeter võitis 3000 m takistusi 8.08,36 ga. Sakslanna A. Kumbernus teosuks kuuli 21.03.

- **Kaseorg Itaalia kolmas.** Kümnevõistleja Indrek Kaseorg kogus Brescias 7976 punkti. Võitjal itaallasel B. Poserial 8069 p., teiseks jäi lätlane R. Piziks 7987 p.

- **Tamm sõidab Norrasse.** Kahekorndne OM-i pronks Jüri Tamm (40) läheb nädalaks Fjordide maale norralaste palvel nüunaiteid jagama vasaraheitjatele.

- **Eestis heitjate seeriavõistlus.** Avaetapil OM-i võitja, tõstja J. Taltsi poeg Jaan Talts teosuks kuuli 17.74 isikliku rekordiga. Eha Rünne püstitas vasaraheitest Eesti tipptangi 35,88, ketast heitis 57,28. Meeste vasaras oli esimene M. Raudsepp 59,52-ga.

- **Üleaedsed lahkusid võiduga.** Eesti jalgpallikoondis kaotas Kadrioru staadionil Tallinnas Lätile 1:3 ning langes MM-võistluste Euroopa 4. valikgruppi viimaseks.
- **Eesti korvpallurid finaalis.** Eesti kuni 22-aastaste korvpallimeeskond alistas turniiril Antwerpenis kohaliku Maes Pilsli 87:57 ja jõudis finaali. Taani noortest saadi jagu 109:74.

- **Müürsepp mängis tänaval.** Martin Müürsepp viis Scanveldi meeskonnana esikohani Tallinnas Stockmanni kaubamaja ees peetud tänavakorvalli turniiril.

- **Zhukov teine.** Epeevehkaja Viktor Zhukov sai teise koha turniiril Prantsusmaal. Finaalis kaotati kuulbalele I. Perezile 14:15, kes oli Atlantus olümpiahõbe.

- **Eesti võrkpallurid 1. ja 2.** Meesjuunioride turniiril Tallinnas võitis Kalev Venemaa 3:2. Eesti neid jäid teiseks, kaotades venelannadele 0:3. Noored eestlased kaotasid Lätile. Kuni 21-aastaste jalgpallurite EM-i kohtumises Eesti-Läti jäid lõuna-naabrid Tallinnas peale 1:0.

- **Eesti epeemeeskond kolmas.** Hooaja eelviimasel MK etapil Itaalia said eestlased 3. koha. Individuaalselt oli Kaido Kaaberma 20. kohal. Turniiril osales 14 meeskonda.

- **Sulgballurid purustasid Armeenia.** Eesti võistkond alistas Glasgow's MM-i avamatsis 8. Grupis Armeenia 5:0. Võideti veel Kreeka 5:0. Leedule kaotati ühe punktiga. Kahe aasta pärast saavad eestlased kaasa lüüa 7. grupis.

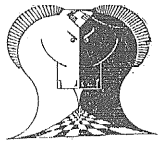
- **Ainsalu kolmas.** Jalgratturite 99 km grupisõidus Prantsusmaa mägedes oli Marroko Ainsalu kolmas. Juunioridest oli Marroko parim.

- **Ernel kahel korral teine.** Jalgratturite ühepäevasõitudel on Janek Ernel jäänud kahel korral teiseks ning ühe korra neljandaks.

- **Soome võitis Eesti korvpallis.** Kahe naaberriigi parlamentide korvpallimeeskondade sõpruskohtumises kaotas Eesti Riigikogu SK Tallinnas Soome Eduskuntale 45:64.

- **Sportdijutidest.** Eesti Spordi Kesklidu korraline Esindajatekogu valis ESK juhutuse esimeheks taas Andres Lipstoki, aseesimeesteks said Mait Arvisto ja Raivo Vare.

- **Tammert 61.58.** USA-s heitis Aleksander Tammert ketast 61.58 ja Kristel Berendsen jooksis 100 m 12.13-ga.

Jaan Ehivest jagas esikohta

Horvaatia, Pula linnas toimus 155 osalejaga rahvusvaheline maleturniir, kus mängiti šveitsi süsteemis üheksa vooru. Viis esimest kogusid seitse punkti, järjekorras määras koefitsient, nii reastati võitjad järjekorras: 1) Zurab Sturus (Grusia), 2) Christopher Lutz (Saksamaa), 3) Aleksander Delcev (Bulgaria), 4) Gyula Sax (Ungari), 5) Jaan Ehivest.

Seitse vooru järel oli kolmel Eesti maletajal 5 punkti, siis Mihhail Rõtshagov tegi viigi ja alistas lõppvoorus Grusia nais-suurmeistrile Nino Guriehl ja jäi 6,5 punktiga jagama 6.—14. kohta, koefitsient andis talle 14. koha.

Ivo Nei oli katu kaotusest, siis eelviimases voorus kaotas horvaadide Ognien Cvitanile, viimaks alistas Vladimir Boukali Zagrebist ja sai kokku 6 punkti, jagades 15. kohta. Eesti tänavune meister Roman Sergejev jõudis 3,5 punktini. (P/H.)

- **Eesti tennisnaiskond kolmas.** Antalya Föderatsiooni karikavõistluse 2. liiga alagrupiturniiri viimases voorus alistas Eesti Armeenia 2:1, saades 3. koha. Eesti eest võistlesid Helena Lill ja Liina Suurkask.

Valdek Raient

ORU LOSS

(3)

Väiksemate laste sõidutamiseks oli talis kaks eeslit, kes rakendati selleks väikeste kaarikute ette. Vanem poeg, kuuludes kadettide korpusesse, kutsus kord terve lennu noori ohvitserikandidaate endale külla. Nad jäid Oru lossi kogu suveks.

Jelissejev ise käis Oru lossis vaid üksikudel päevadel, umbes kahe nädala tagant, peatudes seal vaid paar päeva. Siis tavaliselt läks lahti suurem pidutsemine. Head päevad olid siis isegi Toila pitsimeestel. Jelissejevile tõtati Jõhvi jaama orkestriga vastu. Alati andis ta 25 rubla jootrahaks. Tal oli alati suurem seltskond kaasas. Oli daame ja härrasid, mundrites ja ilma, välismaalasi ja venelasi, isegi värvilisi. Toila inimesed mäletavad veel tänapäevani üht pigimusta neegrit ja kaht jaapani kaunitari, kes tantsisid sageli lossis pidudel teiste külaliste hulgas.

Suvised peod lossis olid ümbruskonna elanike imetlusobjektiks. Suur ja müstilne park olnud siis õhtu ilustatud kolmesaja liltulega, orkestrid mänginud nii aias kui saalides.

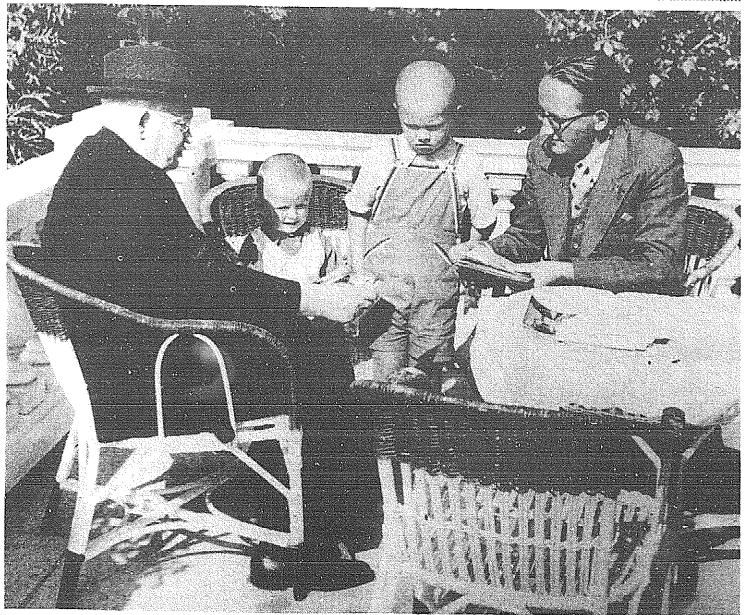
Sageli tuldi lossi lõbustema talvegi. Siis saabuti suurte jahiseltskondadena ning ümbruskonna metsades peeti jahti jänele, rebastele ja kitsedele. Iga-aastane traditsiooniline talvepüü Oru

lossis oli vastlapäeval. Lossi teenijaskond olnud siis alati paar nädalat ametis pargi nõlvakute ja teede muutmiseks jäämägedeks, kus härrasest vastlapäeval luiglesid.

Säärane hiilgav elu kestis Oru lossis kuni 1917. aastani, millal suure Venemaa hiilgus hakkas nii sõjarindel kui selle taga varisema kokku. Viimasel suvel Toilast lahkudes oli proua Jelissejeva tähendanud lossi teenijaskonnale, et kui saksalased tulevad, põletage loss maha!

Peale sakslaste lahkumist lubanud ta püstitada samasse kohta uue ja veel uhkema hoone. See suvel lahkus proua ühes lastega Orult varem kui tavaliselt ja, nagu mõne aja pärast Toilasse saabunud teated jutustasid, oli ta elu jooksund varsti peale lahkumist alla õige traagilise lõpuni.

Proua Jelissejeva oli võrdlemisi närviline inimene, kellega läbisäämine osutus sageli õige raskeks. Nii tulnud pargi istutamise ajal, kui mõni puu polnud teistega niidi pealt ühel joonel, proua käsil mitmedki puude read maast üles kaevata ja uued read jällegi asemele istutada. Kord paistnud prouale koguni, et üks lossi nurk pole teisega täpselt ühe kõrgune ja tööliste antud käsk seegi mana lõhkuda ning uuesti chiitada. Tööjuhatajate vaheltsobitusel saadi lõpuks niikaugale, et lossi nurk jäi

Püts lossi rõdul tundmatu ajakirjanikuga.

endiselt püsima. Proua Jelissejeva oli väga usklik ja alatas külastasid teda nunnad lähikonnas asuvast Pühtitsa kloostrist. Eriti sõbralik vahekorid oli tal kloostri ikumeeni Aleksaga, ta annetas kloostri suure rahasummasid.

Kui proua Jelissejevale pärast viit poega lõpuks sündis tütar, oli ta veendunud, et võlgneb tütre eest tãnu vaid Pühtitsa nunnade eestpalvetele. Nunnad muidugi

omalt poolt kinnitasid seda veenet, nad mõnikord isegi ütlesid, et tütar kuulub neile.

Miljonäriproua traagilisest surmast tõi hiljem teate Toilasse eestlasest tooiposs Jakob Luup, kes koos perekonnaga Peterburi sõitis ja seal jäi edasi Jelissejevite teenistusse. Tema jutustuse järgi proua pooned end oma korteris siidialliga. Enesetapmise põhjused olid perekondiikku laadi.

Mehega tekisid vastuolud kellegi kolmanda pärast ja need arenesid niikaugale, et lõpuks tuli lahkumine. Pärast seda, nagu kuuldub, on proua Jelissejeva õnnetute börsioperatsioonidega kaotanud kogu oma varanduse, nii et lõpuks elas ta väikeses üürikorteris. See arvatavasti viiski endise miljonäriproua meeleheitliku teoni.

(Järgneb)

Eesti osales Euroaraadio kontserdiseriaas

5. mail jõudis Tallinna Euroaraadio kontserdihooga, milles Eesti Raadio osales kolmandat korda.

Varem on osalenud sama sarja kontserdil 1993. a., kui esitati Pärdi, Rautavaara ja Tormise loomingu. Seekord kandis kontserdisari alapealkirja „Missä“.

Estonia kontserdisaalis esinesid Eesti Filharmoonia kammerkoor, solistid Malena Eruman, Mati Turi, Lars Johansson, Kaia Urb ja Tallinna Kammerorkester Tõnu Kaljuste juhatusel. Kavas oli Pärdi „Litany“ ja Erkki-Sven Tüüri „Chrystallisatio“ ning „Reekviem Peeter Lilje mälestuseks“.

Euroaraadio kontserdisarja vahendab lisaks Eesti klassikaraadiole veel 22 Euroopa rahvusraadiot, mis on liitunud EBU-ga. Eesti kontserti juhatas Kirsti Inno, helirezhiit tegi Maido Maadik, tehnilist sidet koordineeris Hannes Valdma.

Kuna Eesti Raadiol puudub siiani Euroaraadio satelliitkanali kasutamiseks vajalik up-link-aparaatuur, siis liikus helipilt releeliini kaudu Stockholmist satelliidi jaama, sealt kosmosesse satelliidile, edasi raadiostuudiole ja kuulajate kodudesse.

Eesti klassikaraadio kontserte vahendavad Tshehhi, Belgia, Shveits, Austria, Saksamaa, Taani, Hispaania, Soome, Prantsusmaa, Inglismaa, Horvaatia, Leedu, Läti, Holland, Poola, Portugal, Sloveenia, Rootsi ja Eesti. (S/HO)

Tänavused „Loomingu“ preemiad

Igal aastal annab ajakiri „Looming“ preemiaid aasta jooksul igas žanris ilmunud töödele. 24. aprillil anti Nõmmel Adsoni majas pidulikuult üle 1996. a. preemiad:

Teet Kallas — väike õudusromaan „Käsi“ (nr. 5 ja 6).

Jaan Kross — jutustus „Siit kolmele klaverile“ (nr. 4) ja esse „Eesti rahva kõrbeteekond“ (nr. 10).

Sirje Olesk — artikkel „Proomion Ain Kaalepi elu- ja loominguolule“ (nr. 6).

Paul-Eerik Rummo — T.E. Elioti loole tõlked (nr. 1 ja 12).

Märt Väljataga — reitsensioonid (nr. 4 ja 12).

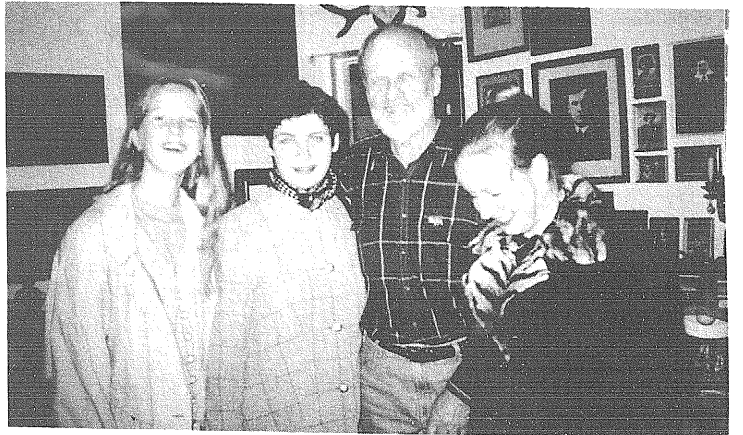
Tiiu Relve — „Loomingu Raamatukogus“ ilmunud F. Kafka „Kirjad Milenale“ tõlge. (H.)

Tõnu Kaljuste Rootsi kooriga Torontos

Kuigi Eesti pole üheks osavõtjaks maaks Põhjanaba äärsete riikide pidustusel, on eestlasi siiski teiste maade gruppides. Rootsi Raadio Koori juhatab Tõnu Kaljuste.

Kontsert toimub Torontos Metropolitan United Church'is 16. juunil kell 8 õhtul. Kavas on ka Arvo Pärdi helitöö. Järgmisel õhtul toimub kolme suurepärase koori ühiskontsert, kus osalevad Kanada Elmer Iseler Singers, Taani National Radio Choir ja Rootsi Raadio Koor esitades koos Gorecki „Misere“ ja Brahmsi moteti. (HO)

KIRJANDUS • KUNST • KULTUUR

Rutt Tulving külastas oma reisikaastastega kunstnik Jüri Arraku stuudiot. Pildil vas. Katrin, Birgit, Jüri ja Kätlin. Foto: R.T.

Rutt Tulving õpetaja Tiuga Narva Eesti kooli esimeses klassis, kus õpilased tutvuvad „kanada täädiga“. Foto: R.T.

Jää sõbraks laulule

Toronto Eesti Meeskoor laulis oma 47. tegevusaasta viimase lauluharjutuse maikuu lõpul ja siirdus äratenitud suvepuhkuks. Tiheda tegevuskavaga hooaeg möödus ladusalt, mis on laulumeeste hää koostöö viil, eesotsas maestro Charles Kipperiga.

TEM tänab siinjuures oma lugupeetud publikut, toetajaid-likmeid ja ajakirjandust, kellela koori eksistents oleks küsitav. Samuti kuulub südamlük tänu ja lugupidamine Toronto Eesti Meeskoori Naisseksioonile, eesotsas nende energilise esinase pr. Naani Holmmeriga, nende silma-

paistva panuse eest meeskoori hüvanguks.

Koor ei kavatsenud mitte jääda „loorberile“ puhkama! Eeloleval sügiskool, uuel algaval tegevusaastal, on muuhulgas kavas ka ettevalmistused 1999. aastal Tallinnas toimuvast Eesti XXIII üldlaulupeost osavõtuks. Et TEM võiks esineda seal tugeva koosseisuga ja samuti veel peale üldlaulupeo ka hiljem kavasolevas laulu-matkal Eestis, siis loodab meeskoor sügisel tervitada uusi laulumehi oma ridades! Seniks aga — rõmsast suvepuhkuks kõigile! Nägemiseni sügisel!

—vana

Pildil koori dirigent Charles Kipper õnnilusi vastu võtnas lauljalalt Avo Kättast'ult. T. Ok'i fotoarhiivist

Narva õpilastele Eestit tutvustamas

Kunstnik Rutt Tulving jõudis tagasi külaskäigult kodusmaale, peaaegjalikult just Narva, kus ta käis oma järjekordsel missioonil moraalselt tuge ja julgust viimas Narva linna koolinoortele, samuti pidamas loenguid tänapäevases kunstist ja selle põhijoontest maailmas.

Üks loeng oli inglise keeles Narva ajaloo, millest sinna toodud vene noored midagi ei teadnud. Noored vene tudengid rääkisid väga head inglise keelt, aga said aru ka eestikeelsest kunstiloengust, kuna nad õpivad eesti keelt oma-maks eesti keele õpetaja kutses venekeelseisse koolidesse. Neidudel olid juba oma tulevased töökohad välja valitud, üks soovis töökohta leida Tapal.

R. Tulvingu teine missioon oli kolmepäevane külaskäik Tallinnaga tutvumiseks. Katrin, Birgit ja Kätlin olid valitud koolijuhataja poolt ja sõit Tallinna oli õppepremiaksi head õppulemuste eest, kaks neist olid 16-, üks 17-aastane.

Narvas sõideti tagasisõidu-takso Tallinna, kus kaks olid kord sugulasil külas käinud, üks seni hoopiski mitte. Kuna nad olid olnud arvamusel, et turismihooaja celsel ajal on hotelliruumi küllalt saadaval, oli siiski raskust ruumi-de leidmisega, esimeseks ööks saadi ruum Mihkli, teiseks Central hotellis. Tallinnas oli juba palju külastajaid.

Päevane kava oli väga tihe, käidi Riigikogus, kõigis kirkuis, kunsti-

galeriides, Eesti Rahvusraamatukogus ja Rutt rääkis noortele vabehetpimata Eesti ajaloo, alates sellega, kuidas taanlased tulid ja vallutasid eestlaste puitinnuse, mille kohal on nüüd Toompea loss. Neidud olid hinnas liikudes juba kurnud väsimuse üle, aga Rutt oli õelnud, et kui mina, vanem inimene jaksan käia, mis te, noored, selle üle kurdate.

Kahel õhtul viis ta neid „Estoniasse“, ühel õhtul esitati ooper „Carmen“, teisel käidi balletietendusel, mida noored ilmselt näisid nautivat ja olid suures vaimustuses. Rääkides tulevikuplaanidest oli kahel kavatsus ülikoolis õpinguid jätkata, Kätlin aga unistas estraadilaulja karjäärist, ta iseloom näiski kõike laulu ja tantsuga seotut nautivat.

Kui ta neid kolmandal päeval bussijaama viis, et Narva bussile panna, siis avaldasid noored siirast tãnu õpetliku avastusreisi eest. Kell 3 saatis Rutt noored Narva poole tagasi lootusega, et läbielatu neil eluksajaks tee avas Eesti ajaloo juurde.

Rutt Tulving viibis viis päeva Narvas. Ta oli siis just seal, kui

Kreenholmi 140. juubeli puhul lasti kosed lahti, mida olevat inimelu jooksul vaid kord tehtud. Küll siis oli kohinat, kui veed tormasid koseluses jõesängis. Inimesi oli palju vaatamas, lastel olid koolist vaba päev antud, et nad jõe vabane-mist saaksid vaatama.

Eriliselt mõjus külaskäik Narva-Jõesuuse, kus linnapeaks on Salme Ekbaumi õetütre kirjanik Eva Parki tütar Kadri abikaasa Jalonen. Tulvingule oli elamusena näha toreid liivarandu ning ta hakkas unistama, miks seal ei võiks korraldada kokkutulekut, nagu Mersatükool, kus on odavalt saada ruume, ka muud tingimused on soodsad. Sellise instituudi sinna viimine õhutaks ja julgustaks sealseid eestlasi eestlastena vastu pidamast. (HO)

Prantsuse orden eesti filoloogile

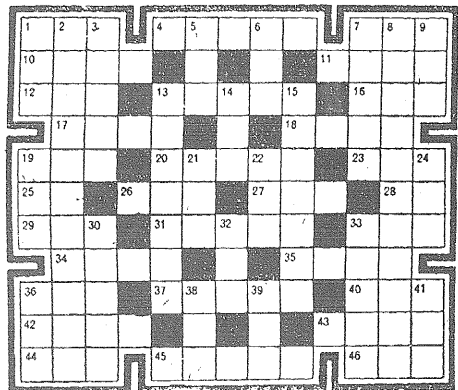
6. mail andis Prantsuse suursaadik Eestis, Jacques Faure Tartu Ülikooli filosoofiateaduskonnas germaani-romaanii filoloogია osakonnas õppejõuna töötanud Tiiu Vilimale 1808. a. Napoleoni poolt asutatud ordeni „Palmes Academiques“, mida antakse eriliste teenete eest hariduse, kirjanduse, teaduse ja kunsti alal.

Tiiu Vilimaa on 30 aastat (1964—1994) töötanud Tartu Ülikoolis prantsuse keele õpetajana, on olnud 1991—1995 Prantsuse Teadusliku Instituudi (PTT) president. (K/H)

Ristsõna nr. 2260

Koostanud S.R.

Ilmar Külveti veerud (I)

Vana arm ei roosteta

ORO, Ontario — Kui ma mõned aastad tagasi erru läksin, tekkisid kohe küsimused — kuhu minna elama, mida hakata tegema edaspidi? Washington on Ameerika ilusamaid suurlinnu — minu arvates võiks vast ainult San Franciscot sellega kõrvutada — kuid see ei ole pensionäride linn.

Sinna tuleb, peamiselt riigiteenistusse, inimesi kõigist USA osariikidest, elades seal suure osa oma elust. Pensionile minnes jääda-ke aga suhteliselt harva püsima. Müüakse oma kinnisvarad ja kolitakse vanaduspäevadeks mujale. Mõnikord noorusesaategesse kodukohtadesse. Võibolla läänemärgi, kus elu on odavam, Floridasse, kus kliima on mõnusam, mõnda vaikemasse nurka, kus pole kurbustegust. Washington on töökäimise — karjääritegemise linn, mitte alaline kodukoht.

Ka meile polnud Washington enam kui kahekümne aasta jooksul päriselt koduseks saanud, aga kus oleks see õige kodu? Mõlemise oma rohketele reisielide ja esimese valikuvõimaluste ringi kerkisid nii mitmedki päris ootamatud kandidaadid. Mõnda aega peibus mitme tagasi näiteks Kaplina, Lõuna Aafrika Vabariigi oma pikkade liivarandade, esmajoones aga üllisoodsete kinnisvarahindade tõttu. Selle poore mõtte peletas kaine kaalutus ruttu oma veetoga.

Põhjused mituidgi kõigiti mõistavad: rassiprobleemid, provintslikkus, isoleeritus. Lõuna-Aafrikast siirdus eestlasi mujale, mitte ümberpöörult. Nüüd, pärast apartheidit, on sealne elupilt palju muutunud. Ookeaniaäärseid villasid ei pakuta enam odavmüügihindadega. Sinna on kolunud filmirahvas, leidnud investeerimise Hongkongi rahad.

Selleiseid vahetusi hetkeplaan- neme, mis ilmusid ja häitusid, oli veel teisigi, kuid esimeseks mõt- teks, mis jäi kauemaks vaevama, oli — tagasi Torontosse. See oli kind juba teoksainesse veerel ja ühel suvel kasutamine päris ohtralt vahendaja Livia Holmbergi lahkest ning aega siia ostukorteri leidmisi- kuse, kuid katki see jäigi. Põhjusi oli jällegi mitmeid: Ameerika Hääle raadiosaated vajadis vahepealse personali kriisi ajal jätkuvalt mu abi, kinnisvaraturg Washingtonis ei olnud (ega ole ka praegu) müügi-ks soodne.

Torontos ei leidnud meile taskuohases kategoorias nii kergeti korterit, kus oleks ruumi jätkunud kõigile meie raamatutele, kunstile ja aegade jooksul sagine- nud meenetele. Moodsad korterid ehitatakse enamasti ju „normaalse- tele“ inimestele, kes sellel asju ei kogu. Majad on peamiselt klaasist, palju aknaid, vähe seinapinda.

Vahepeal oli üuesti Eesti iseseisvaks saanud, kus ei olnud see vastuseks küsimusele, et kas see õige kodu? Paraku oli see tulnud minu jaoks liiga hilja, et seal enam ajakirjaniku pingelise tööga kasulik olla. See on nüüd

noorte maa. Isegi viiekskümnendates inimesi peetakse „vanadeks“, mis siis rääkida nendest, kes on seitsmekümnendates.

Tagasireisid ilmses, et oleme Eestiga kuidagi nagu vastastikkü, võõraks jäänud. See ei ole enam see maa, mida noorusest mäletan. Nii otsustasimegi lõpuks, et jääme põhiliselt Washingtoni, kuid suvekuud, millal USA pealinnas piinab lümmatav leitsak, veedame Kanadas Simcoe järve kaldal ja talve südamikku, millal ka Washingtonis on mõnikord külm ning lumine, põgeneme Karibi mere äärde Mehikosse. Seal, Jukatani poolsaare vetes on meile meelepäraseks saanud Isla Mujeres väikesaar oma valgeliiivaranna ja mõneti veel säilunud kalurikülaümbrilõõga. Nii oleme üldiselt oma elamise paika pannud ja nüüd istungi Simcoe järve ääres ja kirjutun neid ridu. Miks ma neid kirjutun?

Vastuse otsimine toobki tagasi selle pensionile jääja teise tähtsa küsimuse juurde — mida hakata tegema? Ameerikas kalduakse seda pidama eruminekku suur- maks probleemiks. Inimene ei talu lõpmatu jõudeolu. Ta muutub rahutuks ja otsib endale mingit tegevust. USA pensionieeliktest riigiteenijatele korraldatakse koguni paarinaädalisi seminare, et aidata neil koheneda selle elumuudatuse- ga. Mina panin seal kõrvta tahul mitmeid praktilisi nõpunnäiteid tu- lumakusküsimustest kuni hinna- alandusteni, mis pensionäridele an- takse.

Mis enesega uues olukorras peale hakata, seda muret ma ei tundnud. Hakkan kirjutama! Mitte enam ajakirjandust, otsustasin. See etapp olgu nüüd mõõdas. Ma sain lõpuks ometigi pühenduda ilu- kirjanusele, millist vahelduse võimalust olin kaua oodanud ja mida mulle nii mitmedki olid soovitanud.

Mõeldud, tehtud. Ja eks alguses läinudki kõik nagu lepe reega. Eesti Kirjanike Kooperatiiv Rootsis avaldas mu kaks romaani, iseseisvuse veerle jõudnud Eestis mängiti mu näidendit (mis oli küll juba aastaid varem kirjutatud). „Looming“ trükkis meeldi mu novelle, hinnates neid koguni aastapreemiaga, „Kupar“ kir- jastas mu lühiproosa valikkogu, mis on nüüdseks saanud juba küm- mekond tunnustavat arvustust. Pikkamooda hakkasid aga tekkima ka kahtlused ja pidurdused.

Kooperatiiv lühvideeriti ja see lõpetas edasised raamatute välja- andmise võimalused välis-Eestis, kus peaaegu seiskunud ja ka tea- rittegevus. Eestis saab algupärane kirjandus praegu ilmuda ainult kul- tuurkapitali toetusega ja väliseest- lasel nagu ei sobi seda taotlema. Ega vist kuigi lahkest antaski? Teatrid on liiga kaugele, et nendega kontaktis olla ja koos töötada. „Looming“ veerud, nagu mulle Eesti viimaseid külastusel kinnitati, on endiselt lahkesti avatud, aga jällegi puudub tagasiside, mis seal avaldamise jätkamist just eriti in- nustaks. Pealegi ilmuvad mu loo-

Shveys müüs Saksamaale relvi

GENF — Shveysi ajaloolane Mauro Cerutti avaldas ajaloo- listes diplomaatilistes arhiivides sisalduvaid teateid selle kohta, et neutraalne Shveys müüs II maailmasõja päevil natsi- Saksamaale mitmesaja miljoni dollari eest relvi.

Cerutti sõnul olevat Shveysi relva- vaekspordist aastatel 1940–44 läinud Saksamaale ligi kaks kolmandikku. Ühtekokku olevat relvi müüdüd kõnealusel ajavahemikul 900 miljoni Shveysi frangi eest.

Cerutti sõnul on tegemist ametlike ja väga täpsete arvudega, mis avalikustati esmakordselt. (ET/EP)

Ventspils meelitab

Mai lõpul tähistas oma 100. juubelit Ventspils sadam. Sealse direktori Oleg Stepanovi sõnul on just Ventspils sadam Venemaale kõige soodsamaks välja- pääsuks Läände.

Venemaa arvel langeb ligi 90% Ventspilsli narfaterminali kaudu kulgevatest veostest ja kolm neljandikku sealsete voste kogum- hahust.

Ventspilsli linnapea Aivars Lambergis teatas, et tulevikuks kalvetsetakse rajada Venemaalt kaugele naftajuhe, mis peaks kulgema küll Läti, mitte aga Leedu kaudu. (L/EP)

Varastati flamingod

Suurbritannia Gatwicki looma- maed panti 2. juunil välja 1600 dollari suuruse preemia isikule, kes tagastaks loomaaiaist varas- tatud tšilli flamingod.

Vargad lõhkusid piirdeaja ja 20 kallihinnalist flamingot lendas va- badusse. Vargad olid tegelikult huvitatud vaid pesadest istuvaist emalindudest ja nende munadest. Varem on varastatud papagoisid, flamingode vergus oli esmakor- dne. Loomaiaia töötajad arvavad, et vargad tahavad linnud riigist välja toimetada. (ET/EP)

mingusse tahes-tahtmata ulguese- laste motiivid — välismaine mil- jõe, nn. marginaalsest inimesest. Kuivõrd tänapäev Eestis sellise ainevalla vastu enam tõstis huvi tuntakse? Ja kas ei röövi minu tavaliselt 30–40 leheküljelised jutud avaldamisruumi Eestis elavatel kirjanikel, kes oma ma- janduslikus kitsuskuses seda kasinatüki honorari tungival vajav- du. Eesti kirjandusmaastikul on veel teisiigi tõkkeit ja heidutusi, kuid nendest võibolla kunagi edas- pidi.

Kõik ühtekokku on toonud mind tagasi selle vana armastuse juurde, mis mu kunagi ei pidavat rooste- tama. „Vaba Eestlane“, kust mu Põhja-Ameerika ajakirjandusliku tegevuse ring kord algas, pakkus lahkest võimalust regulaarse omaette kirjutuki avaldamiseks, mida inglise keeles „columnniks“ nimetatatakse ja mis ka laensõna- deahtes Eestis on omaks võetud. Ma kavatsen — esialgu mituidugi vaid katseiselt — kirjutada mitmesugustel teemadel, mitmes ajakirjanduslikus žhanris, olgu siis tegemist kommentaaride, memua- aride, reisikirjade, intervjuude, reportaazhide või ükskõik millise „piibjutuga“. Kui tühi? Minu eas on raske ete teada, millal energia laiskusest jagu saab, rääkimata muudest edenevate aastatega seotud takistusteguritest. Elame, näe- me.

PAREMALE: 1. Naise nimi, 4. Lind, 7. Toiming, tegu, 10. Vignane (rahvapärastel), 11. Linn Rootsis, 12. Emanc lammas, 13. Rõngassaar, 16. Religioon, 17. Rivi (rahvapärastel), 18. Poi, 19. Diego, 20. Siht, 23. E.V. endine poliitik, 25. Sidesõna, 26. Mehe nimi, 27. Tuulehoog, 28. Raadim, 29. Aastarõngas puudel, ka lõim, 31. Vili, 33. Poola häärta, 34. Arv (võõrkeles), 35. Veekogu, 36. Koobas, 37. Aja ühik, 40. Elektrilisel laetud aatom (ingl. k.), 42. Vana rahvalaul, 43. Mehe nimi, 44. Surve, ka vahend häärdede etterakendamiseks, 45. Maailmajagu, 46. Amin.

ALLA: 1. Soov toidu järele, 2. P. Ardna operett, 3. Mehe nimi, 5. Naishäl, 6. Kõha määrõna, 7. Jõgi Ausias, 8. Eest partei, 9. Tik-.... 13. Riik Euroopas, 14. Sugulane, 15. Lase ladusalt (rahvapärastel), 19. Selles, 21. Ara kahtle, 22. .... ja naa, 24. Ingl. mehe nimi, 30. Idne, 32. Kuisõna, 33. Küla Mihu saarel, 36. Ohver, 38. Sidesõna, 39. Pro- minentne muusik Torontos, 41. Eesti maletaja.

RISTSÕNA NR. 2259 LAHENDUS

PAREMALE: 1. Lawren Har- ris, 10. Italy, 11. Eri, 12. Itk, 14. Neeme, 15. Lvov, 17. Nest, 18. Elo, 19. Oigus, 23. U Nu, 24. Tammine, 26. Das, 28. Väimees, 29. Si, 30. Ugala, 32. Uksel, 35. Ovaline, 38. Uural, 39. Ion, 40. Ri, 41. Dali, 43. Mi, 45. Ae, 46. Ida, 48. Najatama, 52. Soome, 54. Okas, 55. Mül, 56. Akutne, 58. Semii, 59. Utes (Setu).

ALLA: 1. Linnud puuris, 2. Ateena, 3. Waesus (V), 4. Eye, 5. Hella Vuoljoki, 6. Arvo Mägi, 7. Rio, 8. Ii, 9. St, 13. Kuu, 16. Võimla, 18. Et, 20. Ineal (Laeni), 21. Gee, 22. Sa, 25. Miav (Vaim), 27. Villane, 29. Sead, 31. Menetus, 33. Kuido, 34. SR, 36. Ii, 37. Noa, 42. La, 43. Mast, 44. Im (Mi), 47. Ao, 49. Aku, 50. Taul, 51. Amet, 53. Mai, 56. At 57. NU (UN).

Arv koba pime- duses
Loe kaks korda nädalas ilmuvat
„VABA EESTLASE“
populaarset arvatuletu eesti ajaleht
Põhja-Ameerikas

Lahedaks lugemiseks

Hongkongi “üleminekukoogid”

Suurepärase ärivaistuga Hongkongi pagar Woo Kee Lung tabas ära õige momendi. Hongkong on astunud otsustavasse aja- järku — 156 aastat kestnud Suurbritannia ülemvõim läheb 30. juunil üle Hiinale.

Märkimata seda tähelepanuväärselt ajaloolist hetke, on Woo asunud küpsetama spetsiaalsed nn. üleminekukoogikes, millede järele valitseb turistide hulgas suur nõudmine. Agar pagar loodab enne 30. juunit küpsetada 14.000 karbitat kõnealuseid kooke. Ta on neid viimase kahe nädalaga müüdnud 3000 karpi ja kenakese varan- duse sellega juba kokku ajanud. (NT/EP)

Barbie sõbratar

WASHINGTON — Barbie nukke tootev firma tõi turule oma uusima toodangu — roosas ratastoolis istuva Nucky Becky.

Tutvustades Beckyt märkis firma Toys “R” Us juht Michael Goldstein, et uus nukk tahab öelda, et lapsed on ühesugused, vaata- mata oma erinevatele võimetele.

Pikajukselise, ratastoolis istuva Becky esitlemisele oli ko- genunud palju puuetega lapsi ja täiskasvanuid. Puuetega inimestega seltsi aktivist Justin Dart märkis, et firma Mattel Inc., kes tõi Becky turule, väärib igati tunnustust, öeldes samas, et USA Kongress keel- dus hiljuti kinnitama president Rooseveltile rajatud mälestusmärgi kavandit, kus viimast oli kujutatud ratastoolis, s.t. nii, nagu ta oli. (CNN/EP)

LAHKUS MINU ARMAS ABIKAASA JA ÕEMEES

Heldor Kond

Sündinud 2. juulil 1919 Mõnistas
Surnud 31. mail 1997 Torontos

Mälestavad sügavas leinas
abikaasa ELSA ja
GUSTAV perega Inglismaal

Puhka rahus!

Mälestame kurbuses head perekonnasõpra

Wilhelmine Toompuu'd

Avaldame kaastunnet armsa ema kaotuse puhul
tütar ASTRALE perekonnaga,
tütar HELJULE perekonnaga ja
sugulastele Eestis

*Aeg annab kõik teil tagasi,
ei emastüdant iialgi...*

HENRY
LIIVI ja TOOMAS
PILLE ja URMAS

RASKE KANNATUSE JÄREL LAHKUS MEIE KALLIS
ÕEKE, KÄLI JA TÄDI

Dora Ingeborg Jürgenson

Leinavad

õde GERDA
õemees WILHELM
õepoeg RÄNI perega

*Me loodame, et lahkumine
on veelkord jällenägmine...*

Mälestame armast sugulast ja sõpra

Heldor Kond'i

ja avaldame kaastunnet abikaasale

HARRY ja INGRID
ATS ja AINO

LAHKUS MINU ARMAS ÕDE JA MEIE TÄDI

Härda Kuisk

Neiuina IVASK

Mälestavad sügavas leinas
õde IRA KURVITS abikaasaga
õetütred KERSTI CULL ja
VIRVE GODARD perekonnaga

Kauaaegset naabrit

Heldor Kond'i

mälestavad
HELJU ja EVALD

Puhka rahus, kauaaegne sõber

Heldor Kond

Südamlik kaastunne abikaasa ELSALE

Mälestavad ERIC ja EVA; ATS ja ENE

Toetusi Eestile Eesti Ameerika Fondi vahendusel

E.V. Riigikontrolli audiitor Mare Haljaku täiendõppe võimaldamiseks General Accounting Office viiekuulisel kursusel panid kõva aluse Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu \$1500, Henn ja Tiina Liiv \$1000, Endel Tormi Mälestusfond \$1000, dr. Arvo B. Ederma \$500, Los Angelesi Eesti Naisklubi \$500, Lõuna-Florida Eestlaste Koondis \$200. Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides toetas pr. Haljaku õpinguid otseselt \$1000 suuruses. Suurt tänu väärivad toetajad dr. Juhan Liikane, Fred ja Anne-Liis Ise, Endla R. Krusten, Maarja Krusten, Eva Krusten, A. Kangur, Aleksander ja Salmel Järv. Korterit võimaldavad Aade ja Ago Ambre.

Heinz M. Ederma nimelist stipendiumifondi Tartu Ülikoolis täiendas dr. Arvo B. Ederma \$5000 suuruse annetusega. Eelmisel sügisel sai 8000 krooni suuruse stipendiumi keemia-magistrant Janek Peterson. Stipendiumifondi põhikapital on nüüd tõusnud peaaegu 150.000 kroonini, mille intressist on võimalik anda kaks 8000 krooni suurust stipendiumi väljajäetavatele noortele keemiku-

Teater kutsub!

Loodetavasti mäletab mõni Eesti Noorsooteatri külaskäiku 1993. aastal lavastusega „Fän-tästiks“. Aasta hiljem toimus teatri elus tähtis muudatus — Eesti Noorsooteatrist sai Tallinna Linnateater. Järgmine oluline sündmus toimus jällegi aasta pärast. Nimelt 1995. aasta suvel tuli Linnateatris välja suur suvelavastus „Kolm musketäri“, mis vallutas välgukirsel nii publiku kui ka kriitikute südamed. Lavastusest kujunes teatriaasta kõrgpunkt, sündmus, millest kõneldakse kiidusõnu tänaseni.

Vaprad musketärid Athos, Port-hos, Aramis, nende sõber d'Artagnan ning ihine vaenlane kardinal, julm ja kaunis Mileedi, truust Constance... Kes neid ei tunneks! Ajaloosilised tegelased Alexander Dumas' surematute kanglaste kujul ilmuvad meie keskele, et elada, armastada, võidelda, surra ja ajalukku minna nagu aadlikele sünnis. Seekord kolmandat ning vi-

mast suve Tallinna Linnateatris. Viis tundi hobuste ja möögavõistluste keerises — see on õhtu täis meeleuid seiklusi. See on õhtu koos musketäride hernesupiga ning suurepärase prantsuse veinidega „Kolm musketäri“ ja „Mileedi“, mis valmistatud just selle lavastuse jaoks.

Alexander Dumas' „Kolm musketäri“ Elmo Nüganeni lavaver-siooni.

Osades: Marko Matvere, Allan Noormets, Jaanus Rohumaa, Indrek Sammül, Sulev Luik, Katarina Lauk, Liina Olmaru, Piret Kalda jpt.

Etendused algavad kell 17.30 Linnateatri Lavaaugus Lai tn. 21: Juunis: 1., 5., 6., 8., 9., 10., 12., 13., 15., 16., 17., 19., 20., 27., 28., 29.

Juulis: 1., 2., 3.

Augustis: 5., 6., 7., 9., 10., 12., 13., 15., 16., 17.

Info ja pileitete ettetellimine telefonidel 6 411 175 ja 6 411 174. Broneeritud pileitete väljaostmine toimub etenduse päeval Tallinna Linnateatri kassast, Lai tn. 23 kl. 15.30—16.30. Üksikmüük 1 tund enne algust lavaaugu väravas.

tele orgaanilise sünteesi alal.

Suuremeelseid toetajaid tänab: Estonian American Fund, P.O. Box 13266, Silver Spring MD 20911-3266.

KES KODUS KÄIMAS,
TULGE TEATRISSE!

Head sõpra

Werner Koplus't

sündinud 1895.a. Eestis
surnud 1997.a. Floridas

mälestavad leinas

OSKAR PAKAL
KALJU JÕGI
KREIS ja UDO KUPPER
HELJO KÄRNER ja ILMAR TOOMSON
INNA ja ANTS RAUD

Armast onu ja naabrit kodusaarelt

Oskar Aus'i

sündinud 24. detsembril 1909 Vilsandis
surnud 29. mail 1997 Rootsis

mälestavad

HELJU VILBASTE
VALVE MANDEL perekonnaga

**Hannes Aasa BA, MDiv. —
Hamiltoni koguduse uus hingekarjane**

27. apr. oli Hamiltoni piihakoda tulvil palvelistest. Küüalisõpetajana viibis kohal E.E.L.K. peapiiskop Udo Petersoo.

Jutluse aluseks olid Johannes ev. 20:19—21. „Rahu olgu teie! Nõnda nagu minu Isa on mind läkitanud, nõnda läkitan ka mina teid!“ Mäletame kannatusajal Jeesuse rasket ja kurba nädalat Kolgatal. Surres ütles ta oma Isa juurde minnes: „Isa, Sinu kätte annan oma elu!“ Jüngeritele ilmudes, ütles ta: „Rahu olgu teiega!“

Pärast ristilöömist vaikas maine kära. Jäid vaid haavad ja rahu. Kristuse haavamärkide võiduks oli vaikne ja kindel rahu. Võidurist on püstitatud inimese südamesse, mil hing saab rahu võit. Kus iial Jeesus oma sõnaga meie keskele astub, on seal rahu, kindlus ja rõõm. Kannatajate otsib inimest rahu ja väljapääsu sellest, kuid maailm pole võimeline seda talle pakkuma. Jumala Poeg on rahu tooja ja võitja, sest ühtki võitu ei saavutata võitlusest. Ristikirik ühendab miljonid, see tõde on ka meie uss, armastus ja teos, mis lubas meile võitu.“

Jumalateenistusele järgnes all saalis erakorraline täiskogu koosolek õpetaja valimiseks. Kohalolijaid pisut alla 200. Koosoleku päevakorras oli kolm punkti: avamine ja rakendamine; õpetaja valimine ja koosoleku lõpetamine.

Koosoleku avas kiriku nõukogu esimees Hernald Toomsalu, protokollis nõukogu sekretär Valve Tali. Esimees mainis, et valijaiks on isikud, kes kogudust aktiivselt ja majanduslikult toetanud. Peapiiskop U. Petersoo pidas avapalve.

Kohal oli 160 hääleõiguslikku liiget. Hääletus oli kinnine, kandidaatideks õp. kand. Hannes Aasa ja õp. Endel Ulp. Valimismedalite kontrollimise aega kasutasid koosolijad kohvilaua külastamiseks ja päevaprobleemide arutamiseks. Valimistulemused luges ette esimees H. Toomsalu. Siinse koguduse uueks hingekarjaseks valiti suure hääletamusega õp. Hannes Aasa — 146 häält, õp. E. Ulp — 14 häält. Nõukogu esimees soovis õpetajale õnne, mainides, et

kogudus vast palju ei kasva, kuid kosub kindlasti! Peapiiskopilt tugev käepigistus, kes palus õnnistust, rahu ja edu noore õpetaja tööle!

Lisaks veel koguduseliikmete isiklikud soovid, soojad käepigistused. Lõppupalve ja tänusõnad ütles koguduse õpetaja, kes samuti tänas koosolijaid suure usalduse ja toetuse eest.

Amelikult toimub Hamiltoni koguduse õpetaja õnnistamine peapiiskop U. Petersoo poolt, 28. sept. 1997.

Õp. Hannes Aasa sündis Hamiltonis 7. det. 1958.a., kus sai ka alg- ja keskhariduse. Teaduslikult BA kraadi saavutas McMasteri ülikoolis, Hamiltonis 1992. Oppis usuteadust E.E.L.K. Usuteaduslikus Instituudis, McMasteri Divinity College'is, Concordia Lutheran Seminaris St. Catharines'is ja viimased kolm aastat Waterloo luterlikus seminaris.

Prooviaastat sooritas Toronto Peetri ja Vana Andrese kogudustes dr. A. Tauli ja peapiiskop U. Petersoo juhendamisel, akadeemilise kogudusepraktika kodulinnas abiproost Tõnis Nõmmiku hoole all. H. Aasa on saanud ka lühikesee eesti keele praktika Tallinna Toompea Kaarli koguduses, piiskop Einar Soone käe all. Samuti on olnud noor õpetaja E.E.L.K. Usuteadusliku Instituudi õpilaskonna esimees. Akadeemilise kuulub korpi! Vironiasse.

Sünnilinnas lõpetas Eesti kooli, on Hamiltoni „Kotka“ skautliikonna liige, hundust kuni lipikonna abijuhini, nooremskautmasteri tiitliga. Tantsinud H.E. Rahvatantsu Rühmas „Kandali“, H.E. Seltsi ja H.E. Skaudisõprade Seltsi liige; laulnud H.E. Seltsi Segakooris. Ta on olnud Seedriuru Suvekodus kasvandik, kasvataja ning Sihtasutus Seedriuru juhatuse liige. Peres on tütar ja poeg.

Sin sirgunud noor usuteadlane H. Aasa saavutas magistri kraadi „Master of Divinity“, Wilfred Laurier ülikooli Waterloo Luteran seminaris. Väitekirja teema oli „Towards a Fractal Metaphor for Theology“. Soovime õpetajale Jumala õnnistust ning jõudu koguduse tööle! E. L.

ADVOKAADID

**TOOME
HOLMBERG LAAR**
Advokaadid—Notarid

5140 Yonge St., Ste. 1510
North York,
Ont. M2N 6L7
Telefon (416) 250-7000
Fax (416) 250-7008

Tõnis Laar, B.Sc. LL.B.
Tõnu Toome, B.A.Sc. LL.B.,
Mihkel Holmberg, B.A. LL.B.

ADO PARK, Q.C.

HETHERINGTON,
FALLS & PARK
Advokaadid—Notarid

365 Bay St., Suite 401
Tel. (416) 363-4451
Ühtuni 782-0485 või 447-2017

**ENN ALLAN
KUUSKNE**

B.M., LL.B.
Advokaat—Notar

5140 YONGE ST., Ste 1510
NORTH YORK,
ONTARIO, M2N 6L7
TEL. (416) 224-2267
FAX (416) 250-7008

Vastuvõtt kokkuleppel Eesti
Majas tuba nr. 204
teisipäeviti kell 12—8 6.

**Martin Erik Tiidus,
B.A., LL.B.
DANIEL, WILSON**

Advokaadid—Notarid

39 Queen Street
P.O. Box 24022
St. Catharines, Ontario
L2R 7P7
Tel. (905) 688-9411,
õhtuti (905) 892-6399

Johannes Jarvat

ADVOKAAT — NOTAR

Kontor 102 (Eesti Maja
esimesel korrusel)
958 Broadview Avenue
Toronto, Ontario
M4K 2R6
Tel: (416) 463-2737
Tulumaksulehete
valmistamine ja
apelleerimine

Kes meist poleks aastate jooksul kogunud ja läbi elanud midagi samasugust. Tore, et veel on inimesi, kellel pole mitte ainult soe, vaid lausa kuldne süda. Aitäh neile!

Undritzate suguvõsa kokkutulekust

Sel suvel toimub Eestis ajalooline kohtumine Lõuna-Eesti suguvõsal, mis on sajandite jooksul püsinud ja kandnud nime Undritz. Esimesed Undritzad saabusid Rootsis Eestisse 16. sajandil, s.t. enne Rootsi aega. Undritzate pesapaigaks jäid sellest ajast Undritz ja Märtrita talud Vaalovaillas, Sangaste kihelkonnas. Kohumine on ette nähtud 5. juulist—12. juulini ja seda organiseerib Nils Undritz Shveitsist.

Esimene kokkusaamine koos õhtusöögi, toimub Tallinnas laupäeval, 5. juulil. Pühapäeval, 6. juulil, leiab aset kontsert Niguliste kirikus. Meie vanaonu, esisa Oskar Undritz, oli kirikuõpetajaks selles kirikus kuni surmani. Ta uuris ja töötas 1912.a. Tallinnas ilmunud meie suguvõsa raamatu viimistlemisel. Iga laps sai peale mälestuseks, kui ta oli sündinud Undritzate perekonda. Õp. Undritz on maetud Sangaste surinaeda, kus nädala jooksul leiab aset suguvõsapu — tamme — istutamine suguseltsi juuresolekul.

Väljasõit õp. Undritza põhjaranikul asuvasse suvekodusse, nn. Vainupeale, ujumisea Soomes lahes, toimub esmaspäeval, 7. juulil. Siis läheb sõit edasi Rapi-nasse, kus on maetud tantu esisa, Thomas Undritz. Ta oli Otepää kihelkonna koolijuhataja ja Kuresaare pedagoogiiumi juhataja, hiljem Peterburis samal alal.

Undritzad olid agarad ja hoolsad põllumehed, sama imuga töötades kas kooli- või kirikuõpetajatena-kõstriena, tehes vaimutööd ka inimhingede põldudel, et need sööti ei jääks. Suurest töökoormusest hoolimata said nad puhkust ja rahu looduse ja loomade armastuses.

Teisipäeval, 8. juulil, leiab aset kohtumine Elvas kodumaale jahtud sugulastega kogu Eesti ulatuses. Hommikul toimub konverents, järgnevalt on perekondlik õhtusaulud, mängud, sporditüritused, saun ja ujumine. Toimub ka ajaloolise tähtsusega suguvõsapu istutamine.

Kolmapäeval, 9. juulil on kavas Tartu Ülikooli külastamine, kus paljad Undritzad on oma hariduse saanud, ka sugulane, teoloog ja Tartu Ülikooli õppejõud Olaf Siid, kes elas 1879—1941 (ta ema sünd. Bertha Undritz) ja puhkab nüüd Tartu Maarja kalmistul, meie perekonna matuseplatsil — Undritzad. Ratassepad, Paksovid, Siidid ja hõimlane Kapsta Luunjast, oma perekonnaga. Hiljem, samal päeval kuleb reis Saaremaa, kus on ette nähtud külastada Kuressaarde, jalutuskaiki läbi metsade ja ujumine Läänemeres. Reedel, 11. juulil on reisirjad tagasi Tallinnas ja laupäeval on välismaalt tulnud ametlik lahkumine.

Suguvõsa liikmed on tänulikud kokkutuleku organiserialle, Nils Undritzale tema ettevõtlikkuse eest ja avaldavad samuti tänu perekonnale Erie ja Aini Undritz-Hermannile Elvas, kes on läkitanud kutsed ülemaailmselt. Nende kutsed lõpevad sõnadega: „Saatus viis Undritzad mööda maailma laiali üle 50. aasta tagasi. Nüüd soovime Teiega kohtuda esivanemate maal. Püüame elustada vanavanemate mälestust, nende jälgedes. Ootame Teid suguvõsa kokkutulekule Eestimaa!“

SENTA
RATASSEPP-RAUDSEPP

Täida oma vaba aeg
kodumaa uudistega!

Ajalike

VABA EESTLANE
pakub huvitavat lugemist igale vanusele.
Tell meie leht juuba täna
ja Eestimaa telesaar Su korrald!

Repliiik

**Puhtast kullast
siidametega**

Kuld ei sära mitte ainult juveelikaupluste akendel ja pangasaatides ega tee raha börsil. Meie ümber on inimesi, tundmatuid heategijaid, kes toovad soojust ja sära teiste eludesse oma kuldsete käte ja siidametega.

George Gamester jutustab 29. apr. ajalehes The Toronto Star järgmise loo. Teismelistega töötav perekonnanoostaja Lucy Wilson tahtis osta ühel külmal talveõhtul Fairview Mall'i Stitches ärist kellegi tänavapalpsle sooja jope. Ta oitis seda 50-dollarilise hulgast.

Lucyle lähenes kaupluse müüja Farshid Avanestan, kes soovitas vaadata midagi kvaliteetsemat. Lucy selgitas, kellele ta jopet vajab ja ütles, et tal ainult 50 dollarit selleks ostarbeks. Sõbralik müüja ütles: „Aga see laps vajab ju soo-

ja“ ja oitis välja tõeliselt sooja ja heakvaliteedilise jope, makstes puudu jääva osa sealsamas oma taskust. Lucy jutustas pisarsilmi, kui liigutati ja unustamatu oli see sündmus.

Teiseks jutustab George Games ter kellestki Katja Pavlova'st, kes ilma tänu ja täsu ootamata varustas oma naabreid, poliitilisi põgenikke kõige vajalikuga. Tamara Minakina saabus Kanadas kocsu oma tütreaga. Nad elasid äärmises vaesuses, raha jätkus vaid üüri maksmiseks.

Katja tuli päev päeva järel, tuues neile süüa, riideid, voodilinu ja isegi mööbliesemeid. Ta tegi seda lihtsalt sõpruselt, kaastundest ja armastusest. Tamara Minakina ütles: „Jumal õnnistagu Katjat ja ka Torontot, kus elavad sellised inimesed nagu tema.“

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

teilmishinnad KANADAS koos käibemaksuga (GST)
Aastas \$103.—; Poolaastas \$57.50;
Veerandaastas \$32.50

Tellimishinnad VÄLJASPOOL KANADAT ja USA-d: Aastas \$120.—, poolaastas \$63.—; veerandaastas \$37.—
TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga) KANADAS ja USA-s: Aastas \$161.—, poolaastas \$88.— ja veerandaastas \$47.—
VÄLJASPOOL KANADAT ja USA-d LENNUPOSTIGA: Aastas \$190.—, poolaastas \$104.— ja veerandaastas \$59.—

Tellimisega kaasneb tähttraamat, väljaarvatud ülemoreraad
Aadressi muudatus \$1.25 — Üksiknumbr hind \$1.25.
TÄHELEPANUKS USA TELLIJALE: Kanada postitantiid on muudetud nii, et meie ajalehe raskus kuulub kaatühikusse, mille 1 kl. postikulu on kõrgem 1 kl. omast, seega peame paralaamatu tellimised täitma 1 kl. postiga.

Pangatshekk või rahakaart kirjutada
FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

VABA EESTLANE
120A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerand-aastaks — tavaline / kiripostiga alates .....

Tellimise katteks lisan \$ .....

siinjuures rahas / tšekiga / rahakaardiga.

Tellimine on: uus uuendus (Raha saatu ainult tähtkirjas)

Nimi: .....

Address: .....

Fruutpaar Kitty ja Ivar Nippak peolaualas.

Foto: Ervin Alev

Sünnipäevapidu, mis muutus pulmapeoks

Ivar Nippak ja Kirsti Murray abiellusid

Torontos tuntud noorsoo- ja pangandustegeelan Ivar Nippak, kelle pedagoogist abikaasa Helgi mõni aasta tagasi suri, abiellus 25. mail Vana-Andrese kirikus meditsiiniõe Kirsti (Kitty) Murray'ga (neiuna Munak). Laulatas E.E.L.K. peapiiskop Udo Petersoo. Ka Kittyle on see teine abielu.

Laulatus toimus perekonnaliikmete ja lähemate sõprade juuresolekul. Sellele järgnevat pidu vastavalt kuuselele pidi olema Ivari 60-aastase juubelisünnipäeva tähistamiseks. Suur oli sõprade üllatus kui sünnipäeva asemel (või sellega koos) algas pulmapidu. Värske peigmees ise tegi teatavaks saladuses hoiduudise.

Koosviimibise tseremooniameistricks oli dr. Jaan Roos. Meeleolu ja tantsumuusikat tegi populaarne eesti ansambel Rosemarie Lindau (laul), Viuu Varik (kontrabass). Külli Sermat (klaver) ja Margus Heinmaa (trummid). Einetamise ja muusika vahele olid lükitud mitmed sõnavõttud, mis olid suunatud Ivar Nippaku pikaajalisele tegevusele eesti ühiskonnas.

Kõik kõnelajad lisasid kiiruga lauseid auest olukorrast tingituna mõni tund tagasi abielluseisusse astunud pruutpaarist. Seda kergendas muidugi asjaolu, et Kitty oli juba hästi tuntud Ivari sõprade hulgas.

Ivar Nippak sündis Tallinnas 25. mail 1937.a. Perekond, kuhu kuulus praegu Torontos clav ema Tamara ja vend Toomas, põgenes 1944.a. oktoobrikuus Saaremaalt Saksamaale. Kanadasse jõuti Belgia ja Rootsi kaudu 1949.a. Ivar on pärinud oma ühiskondliku mõlemisviisi arvatavasti isalt, kes oli kodumaal kui ka siin Kanadas kuni surmani mitmete organisatsioonide asutaja ja liige. Ivar on üks vähestest, võimalik, et ainuke, kes on olnud nii Peetri kui Vana-Andrese koguduste nõukogu liige. Ta on kuulunud kahe EKN koosseisu ja olnud nelgi aastat Eesti

Üliõpilaste Seltsi Toronto Koonduuse esimees.

Väljaõppelt keemia-insener, töötanud 8 aastat Union Carbide ja 20 a. Ontario Hydro juures tuumaenergia alal. Pärast puhkepalga-le siirdumist on töötanud Eestis erastamisagentuuris nõuandjana. Seda on teinud ka Kitty, olles samuti nõuandjaks sealsetes haiglates ja kliinikuis.

Ivar on kahtlemata andnud suurima panuse eestlusele noortetöös. Astus 1946.a. Stockholmis hundupojana Karu lipkonda. Läbinud kõik skautlikud astmed ja ametikohad 51 aasta jooksul kuni Eesti Skautide Malev Kanadas juhini. Olnud mitme laagri juhiks Kotkajärvel. On praegu skautmastrina ESKKK ja vanaskautide pere „Raudhabemed“ liige. Ivar ei ole ka mitte vähik rahaasjades, olles Toronto Eesti Ühispanuse Krediidikomitee esimees. Ka teised perekonnaliikmed on olnud ja on jätkuvalt väga aktiivsed eesti kogukonnas: kadunud abikaasa Helgi, tütar Anita ja poeg Erik.

Sellest tingituna oli pulma- ja sünnipäevapeol palju sõnavõtte. Söögipalve luger peapiiskop Udo Petersoo. Juubelirist rääkisid EÜS Toronto Koonduuse esimees Jüri Nurnberg, peaskaut skm. Egbert Runge, Skautmasterite Kogu Kanada Koonduise poolt skm. Raffi Moks, vanaskautide pere „Raudhabemed“ nimel peremees Heino Paomees, noortejuhitule laulugrupi „Sõprusringi“ poolt gdr. Siiri Lepp, kes soovitas Ivarile siiski rohkem laulda ja vähem paugutada E. Maja lasketiirul.

Teatavasti on sünnipäevalaps laskespordi huviline ning mõlemad harjutused (laulmine ja laskmine) toimuvad samaaegselt. Ivarist kui sõbrast ja kaasinsenerist rääkis skm. Silver Kask. Lõppsõna oli nagu alati sellistil puhkudel peoperemehel, kes oma perekonna, sugulaste ja hõimlaste tutvustamise juures ütles, et tal on nüüd kaht ämma, kes mõlemad olid kohal.

• PAKID LAEVAGA • PAKID LENNUKIGA • RAHAÜLEKANDED

PAKKIDE KODUST ÄRAVIIMINE paljudest Ontario linnadest \$10.00. Torontost helistage 535-5000
Väljaspool Torontot helistage tasuta 1-800-561-3113
Fax (416) 535-5001

Nordland Express

1650 Bloor Street West
Toronto, Canada M6P 4A8

OSAKONNAD:

North York: Town Press, 164 Willowdale Avenue
Tel. (416) 222-4021

London, Ontario: Jonas Narusevicius, 1055 Guildwood Blvd.
Tel. (519) 657-1751

Hamilton: Ada & Alifredas Zorkus, 1880 Main St. W. #205
Tel. (905) 522-9966

Montreal: Andrejs Vitols, 105-56th Ave., Lachine
Tel. (514) 637-9102

NORLAND EXPRESSI tühje pappkaste saab osta ka Abistamiskomitee ärist „Ehatares“, 40 Old Kingston Rd., West Hill, Ont. tel. (416) 724-6144 ja „Meie Etu“ ärist tel. (416) 466-0951

Maailmapank tollide vastu

EESTI — Maailmapanga ja Valutafondi poolt on Eestile tehtud soovitus mitte loobuda liberaalsest majanduspoliitikast, mis nende arvates on kõige paremini aidanud Eestil integreeruda lääne struktuuridesse.

Maailmapank valmistab praegu laenu ette Tallinn-Tartu kiirteehitamiseks. Eesti valitsuse huvipuu-duse tõttu on lahntine krediidiliini avamine Eesti talunikele ja maa-ettevõtjatele. (TOK)

Ara koba pime-duses
Loe kahe korda nädalas ilmuvat „VABA EESTLAST“ populaarne erapoliitika eesti ajaleht Põhja-Ameerikas

Naljaturk

„Ega siin juhushikult me-duuse, merisilikuid või vähke pole?“ pärib ettevaatlik kuu-rordikülalastaja.
„Võite täiesti rahulik olla,“ kostab rannavalvur. „Haid panevad nad kõik nahka.“

Laev upub. Pardamuusik klammerdub viiuli külge ja pomiseb: „Issand kui hea, et ma flööt ei mängi.“

Tõnu:
„Kas sina tead, missugune pill on vanim muusikariist?“
Tiit:
„Löötpill. Sellel on ju nii tohutult kortse.“

Arst kutsutakse haige mehe juurde.

„Doktor, ma nägin unes, et jalutasin linnas ihualasti, ainult kübar oli peas.“

„Kas tundsite ennast ebamu-gavalt?“
„Loomulikult, sest see kü-bar oli üdselt vanamoodne!“

Nii Ivaril kui Kittyl on palju ühi-seid huviseid vabaaja veetmiseks, nende hulgas mägi ja murdmaa suusatamine, jalgrattasõit, veetalune sukeldumine ja tihedad külastused teatrises nii baleti kui ka ooperi teatrisse.

Kitty ja Ivar Nippaku sõpradele oli ootamatu sünnipäevapeo muutmine pulmapeoks kindlasti meeldējääv sündmus pikemaks ajaks. Olgu palju õnne nende kahe tubli eestlaste ühisel eluteel!

ERVIN ALEVE

Landsbergis ei usalda venelasi

Kogenud poliitik, Leedu seimi esimees Vytautas Landsbergis arvab, et kõigile kinnitustele vaatamata, võivad NATO riikide tippkohtumisel Madridis stün-dida Balti riike kahjustavad salakokkulepped.

Landsbergis väljendas kartust, et juhul, kui kõnealusel kohtumisel minnaks vaikides mööda Balti riikidest, võivad teised riigid järeldada, et Eesti, Läti ja Leedu saatus on juba ette otsustatud — need jää-takse Venemaa mõjusfääri; viimane aga hakkab oma väikestele naaberriikidele survet avaldama.

Landsbergis arvab samuti, et Vene diplomaadid hakkavad taot-leva endale vetoõigust NATO as-jade üle. Selleks on ka Venemaal olemas teoreetiline alus. 27. mail Pariisis sõlmitud NATO-Vene le-pingu sissejuhatavas osas on öel-dud, et kõik olulise tähtsusega ot-sused langetatakse ühiselt. Ilmselt on küllalt olulise tähtsusega NATO laienemise küsimus. (NT/EP)

Loodusalbum esitleb

#13 „Ma tahaksin kodus olla kui sirelid õitsevad...“

Autor: Toivo Ok

Sirelite õitseag on käes.

Kreeka legendi järgi segas kevade päikesekiiri vikerkaarega ning viskas maa peale. Kuhu kiired langesid, seal tõrkasid kollased, punased ja oranžid õied. Kevade liikus lõunast põhja poole, pillutas ennastunustavalt õisi, kuni põhjapiirile jõudes olid järele jäänud ai-nult lillid ja sinised kiired. Need muutusid õitsevateks sireliteks.

Teise legendi järgi palus nümf Syrinks, põgenedes kolleda Paani eest, muuta end sirelipõõsaks. Ladinakeelne sõna syrinx tähendab toru- või vilepilli, mille karjused lõikasid just sirelilt.

Sirel on eeskätt ilupõõsas. Uimastavalhinaline kevadekuulu-taja. Tuhande võimaluse andja õneotsijale. Ilmselt tuleb enamikule üllatusena, kui palju kasu oskavad inimesed sirelitest saada — õisi kasutatakse neerukivi- ja tuberkuloosiravimina, õite eeterlikest õi-dest valmistatakse kosmeetikavahendeid, vastupidavast puidust võib saada mööblit ja parketti. Sireli lehed seovad hästi toimu ja kahju-likke gaase. Eks seegi ole õnn.